

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnistvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inzerate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izven-
redne in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 149.

V Ljubljani, v torek 3. julija 1900.

Letnik XXVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem se pričinja nova na-
ročba, na katero uljudno vabimo p. n.
občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v
upravnistvu:

Vse leto 20 kron. Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na
mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naroč-
nine se ne ozira.

Upravništvo „Slovenca“.

Proti Marijinim družbam.

Od dveh strani so prijeli zadnji čas naše
Marijine družbe. Drugod so že zdavnej prišli
k pameti, da Marijine družbe niso drugega
nego stroge verske družbe, vstanovljene
zato, da pod varstvom Matere božje goje
versko življenje v posamnih stanovih in da
se vkljub vsemu liberalizmu v naših zakonih,
vkljub vsem protiverskim birokratskim na-
porom ne da po kakem navadnem dežel-
nem predsedniku, okrajnem glavarju, žandarju ali
biriču razveljaviti določba državnega temelj-
nega zakona, po katerem je cerkev v svojih
notranjih zadevah prosta. Pri nas je to se-
veda drugače. Saj stojimo v znamenju Šve-
gel-Tavčarjeve zveze in zato se mora pri
nas sedaj vladati, upravljati in soditi v imenu
te blažene konsumne zadrage, ki hoče pro-
dajati najpodlejšje brezversstvo, sovraštvo do
katolištva in stari, gnjili liberalizem v raznih,
če treba, tudi socijalno demokratskih in anar-

hiških ovovih, ki pa hoče h krati požrešno
konsumirati vsa idealna izročila slovenskega
naroda. Zato se tudi ne čudimo boju proti
našim Marijinim družbam.

Pribijmo najprej nekaj dogodkov iz
zadnjih dni! Na Bledu se je družba libe-
ralcev, z izrečno izraženim name-
nom, da hočejo napraviti »špas«,
podpisala pod vlogo na vojaško poveljništvo,
da nosijo tam mladeniči iz Marijine družbe
svetinj, ki so tako podobne vojaškim sve-
tinjam, da se čutijo bivši vojščaki sila ža-
ljeni vsled tega. Ta »špas« je imel to zna-
menito posledico, da je vojaško poveljništvo
res odredilo preiskavo. Žandar je prišel
gledat te za liberalce pohujšljive svetinje in
je zdravih oči res našel, da ni nobene po-
dobnosti med njimi in vojaškimi. O priliki
nabora je v Radovljici poslujoči častnik pri
dekanu si ogledal svetinjo in tudi našel iz-
venredno dejstvo, da je smešno tu govoriti
o kaki podobnosti. Okrajno glavarstvo v Ra-
dovljici pa ni bilo še dovolj poučeno. Za-
htevalo je od župnega urada v Gradu, naj
dopušlje v pregled eno tistih nevarnih sve-
tinj. Župnik je seveda odgovoril, da je Ma-
rijina družba ustanovljena s škofovskim pis-
mom in da je v ti zadevi župnik odgovoren
le svojemu škofu. Prišla je na vrsto ljub-
ljanska deželna vlada z zahtevo, da se mora
doposlati svetinja in 5 izvodov družbinih
pravil. Župnik je iznova odgovoril, da je
škof v tem oziru edina njegova pristojna
gosposka. Do sem je dospela stvar doslej.

S pravno stranjo te zadeve se ne ma-
ramo pečati, ker je jasna kot beli dan. A
nekaj moramo pripomniti. Marijine družbe
niso od včera in svetinje, ki jim rabijo,
tudi ne. Te družbe niso tajne zveze. Njihovi
shodi se vrše po cerkvah in kapelah in
kogar je volja, si jih lahko od blizu ogleda.
Ali je treba poizvedovanja po žandarjih o
stvari, ki je očitna? Pri svojih cerkvenih
slovesnostih nosijo člani Marijinih družb
svetinje, da jih vsak lahko vidi, kedor hodi
v cerkev. Mi ne moremo nič zato, če neka-

teri uradniki ne vidijo cerkve od znotraj,
razven ob cesarskih mašah, toda sitnosti,
katere stresajo vsled tega, naj rajše obrnejo
za druge potrebnejše stvari. Rajši naj na pr.
pazijo, da ne bodo tvornice prestopale v
škodo delavcem obrtnega reda; to bo boljše
in pametnejše. Če se kakemu liberalcu zazdi,
da ima bilet podobnost z orožniško piket-
havbo, bo menda treba tudi birete pošiljati
na okr. glavarstva; ali če se komu zljubi v
božji službi videti javne shode, bo menda
treba vsako opravilo v cerkvi naznanjati
gosposki, morda celo tako, da bo treba
preje posamne mašne formulare, litanije,
pridige, oznanila in oklice pošiljati v blago-
hoten višji pregled. Med pregledovavci bosta
brez dvojbe kot izvedenca Švegel in dr.
Tavčar.

Svetinje Marijinih družb nosijo ob cer-
kvenih slovesnostih imenitnejši in pamet-
nejši možje, kot so naši liberalni birokratje.
Med člani teh družb so cesarski principi, mi-
nistri, častniki, sekčni načelniki . . . Teh se
seveda nobeden ne upa lotiti; pač pa čuti
vsak liberalce svojo moč do ubozega kmeč-
kega ljudstva, kedor ima čas. In zato si
najde tudi vsak izmed njih časa dovolj!

V Kranjski gori je o priliki, ko
se je pripravljala procesija v čast Jezusovemu
Sreju, tamošnji žandar stopil k neki druš-
tvenici Marijine družbe in zahteval, naj od-
strani svetinjo. Modro mu je odgovorila:
»Ko mi to ukaže tisti, ki mi jo je obesil
na vrat, potem pač; drugemu pa ne«. Žan-
dar je šel nato svojo srečo poskušat k fan-
tom. Dva sta se ustrašila in sta snela sve-
tinji. Tretji pa je odvrnil: »Če rečete v
imenu postave, vas ubogam; drugače ne«. Žan-
dar je odnehal. Vprašujemo: Ali je ta
kranjskogorski žandar delal po ukazu okr.
glavarstva, ali morda le po navodilu »Slov.
Naroda«? Na to zahtevamo odločnega po-
jasnila. V prvem slučaju vemo, kaj imamo
storiti; v drugem pa najsvečanejšo prote-
stujemo, da bi se na tak način po gospo-
dskih organih uvajalo med službena navodila

glasilo naših liberalcev. Ljudstvo je ogor-
čeno nad temi dogodki in ne umeva, kako
je mogoče, da bi bilo tudi v izvrševanju
svoje vere brezpravno.

Rekli smo, da od dveh strani prihajajo
napadi na Marijine družbe. Na videz res.
Toda v resnici je tu le ena stran: liberalstvo,
ki danes vlada na Kranjskem ogromno ve-
čino katoliškega ljudstva.

Iz kmetijskega sveta.

Piše poslanec Fr. Povše.

(Konec.)

IX.

Konečno naj v kratkih besedah ome-
njam še razprave o tuberkulozi goveje ži-
vine. Omenjal sem že koj v začetku svojih
poročil nekaj o tej zadevi in navedel, kako
velik odstotek posebno starejših krav je tu-
berkuloznih.

Dosedanje preiskave pa se ne morejo
priznati, da so povsem dovršene, zato tudi
sedaj ni umestno od vlade zahtevati ener-
gičnega postopanja za zatiranje tuberkuloze,
osobito pa, ker je meso tudi od tuberku-
loznih živali užitno in zdravju neškodljivo,
kakor to zagotavlja zdravniška veda. Isto-
tako imamo dobro in zanesljivo sredstvo,
da ni mleko od tuberkuloznih krav škod-
ljivo, v tem, da mleko prične vreti, ampak
mora popolnoma povreti; v na 85° C. gor-
kote kuhanem vretem mleku zakrknjejo vsi
troši in postanejo neškodljivi.

Ministerstvo naročilo je cepiva tuber-
kulina, s katerim se cepijo goveda, da se
spozna, ali so tuberkulozna. Prav goreči
veterinarji-živilozdravniki zategadel pripo-
ročajo, da bi se enako, kakor pri zatiranju
drugih kužnih bolezni, tako pri pljučni kugi
govede postopalo tudi proti tuberkulozi in
vse one govede, katere reagirajo na cepivo
tuberkulina, pobile na državne stroške, tako
da bi se iz govede tekem let odpravila di-
spozicija za to bolezen.

LISTEK.

V novo, lepšo mladost.

(Spominski list + bogoslovca M. Kogovška.)

Kadar sem v junijevih jutrih odprl okno
svoje sobe, vselej mi je namignila belago-
nija svež pozdrav z bogatim, rdeče-baržu-
nastim cvetjem. Ali v torek zjutraj je bilo
prelomljeno cvetno stebelce, kroginkrog raz-
treseni cvetni listi. Divji slak se je prešerno
spenjal k njej čes: Mi pa šele zacvetamo!

V srce mi je leglo nekaj tesnega. V duši
sem gledal neko sliko v nejasnih potezah.
Čez pol ure sem zaslislal mehko, skoraj ža-
lujoče poročilo: Kogovšek je umrl!

Pred menoj je ležala slika jasno začr-
tana, črnoobrobljena.

Moj prijatelj je umrl?

A, tista neznana tesnoba, to je bila neka
nejasna misel nanj. Ponedeljek zvečer so mi
pravili o njega »zadnjih dihih«. S to žalostno
novico sem prišel v sobo, zamišljen sem
zaprl okno in pri tem sem najbrže sam ra-
nil belagonijo.

Navada je, da razkladajo ljudje ob takih
prilikah dobre lastnosti rajnika po najnižjih
cenah kakor bazarji; ravna se nevede po
hvalevrednem pravilu: De mortuis nil nisi
bene. (O mrtvih govori le dobro!)

Vendar ne splošna navada, ne pravilo,

ne prijateljstvo, marveč resnicoljubnost mi
veleva: Ne zapiši žal besede o rajnem!

Naj li ozaljšam njegovo življenje s sa-
mimi lepimi čednostmi? Ni treba: ozaljšal
je je sam.

Gojil je marsikako čednost, a zakrival
jo je kakor palček svoje gnezdo. Kakor
palček pravim, saj je hotel biti med enakimi
vedno najmanjši. Ali zakleni, zakrij ptica
kamorkoli — njegov glas ga izda: ali je
pevec, ali ni. In Kogovška je izdalo njegovo
vedenje. Par paznih trenutkov ti je zadošče-
valo, da si ga spoznal kot tihega, mirnega.
krotkega, blagega mladeniča.

Pred letom je vestno opazoval pri meni
stensko sliko svetega Alojzija. Oko mu je
zažarelo pri pogledu na nebeško obličje,
roke so mu nehote kvišku silile, kakor bi
hitele s svetnikom vred objeti sveti križ. A
najbolj všeč sta mu bila angelja, ki se bli-
žata Alojziju z lilijo nedolžnosti. Sploh pa je
vse pohvalil na sliki, da si je ni naslikal
bogve kako dovršen kist. Jaz sem uganil
zakaj . . . Na ustnih se mu je nabiralo in
treslo ves čas neko hrepenenje, naposled
je vzkliknil: Kdaj bova midva taka-le!

Pri tem sicer ni zastokal tisti globoki,
tako občuteni »ah« — vendar Kogovšek ni
bil tako brezčuten, kakor bi mislil marsikdo.
Povejte mi, kateri dnevi v letu takorekoč
silijo v človeško srce s svojo lepoto, milino
in poezijo!

Sveta noč, majnikovi dnevi, kresni večer
in še par drugih dodajte, pa še nimate vseh.
V takih dnevih je vskipevala njegova duša
od radosti in nekoč mi je rekel: Nocoj mi
je tako, da sam ne vem kako. Ali je bil
morda zaradi tega brezčuten, ker ni našel
izraza svojim čuvstvom? No, potem je brez-
čuten ves svet! Kolikrat ne najde pravega
izraza svojim raznoterim vtisom!

Koliko je Kogovšek ljubil stvari, zaradi
stvari samih, in koliko jih je ljubil zaradi
Boga, je pokazal najjasneje pred dobrim me-
secem pri očetovem pogrebu.

Žalost mu je težila srce, vse telo in
vsak korak je klical: ne samo do groba, v
grob grem za očetom — vendar potrpežlji-
vost in vdanost v voljo božjo sta ga tolažili
in lili vanj novih, boljših nad . . .

Imel je samo eno napako — oprostite,
da jo odkrito povem! — napako, ki mu je
zagrenila in zamorila mlado življenje: skrbel
je preveč za dušo, a za telo skoraj nič. Dan
za dnem je vidno pešal, pa ni gledal, ni
prašal, s čim bi prepočil bolezen. Spremljal
sem ga iz Dravlj do Šentvida. Med potom
mi je tožil: »Moja pot do Šentvida se je
je skoraj za polovico podaljšala. Še v cerkev
ne bom mogel!«

Vsevedni Dobrotnik pa je rešil njegovo
dušo iz nadležnega, bolehnega telesa in jo
poklical k sebi, da ji ni treba hoditi tako
daleč, tako težko — k Njemu.

Ko sem stal ob prijateljevem mrtvaškem
odru, sem začutil na obrazu nekaj, česar že
davno . . . davno nisem čutil . . . Celo v ste-
klenih očeh mu je še počivala ponižnost,
celo na mrtvih licih mu je še spala prijaz-
nost, celo v posinjenih ustnih je še molila
pobožnost zadnjo prošnjo in voščeni prsti so
ubogljivo oklepali sveti križ in lilijo.

Spomnil sem se svoje slike svetega
Alojzija, v duši so mi zazvenele besede:
»Kdaj bova midva taka?« Aj, ti si že, dragi
moj. Kakor svetniku na sliki približala sta
se tudi k tebi dva angela in ti vtaknila v
roke lilijo v znamenje nedolžnosti — a ne-
dolžnost samo, tvojo dušo, sta vzela s seboj.
Da, dva angela! Prvi: angel vseh angelov
— Mihael, tvoj patron; drugi: skrbni angel
varuh tvoj.

Mrtvaška pesem šentvidskih zvonov je
navadno žalostna pesem. Ko pa smo Ko-
govška spremljali k večnemu pokoju, zdelo
se mi je, da je dahnilo v to zvonjenje ve-
selje rajske pesmi: Bog bo otrl slednjo solzo
z njih oči, smrti ne bo več, ne joku, ne
vzdih, tudi žalosti ne bo več, kajti prvo je
preteklo (Apoc. 21,4). Še nebo se je v jutro
njegovega pokopa zjasnilo do zadnje meglice.
No, da malce popravim: Samo en bel obla-
ček je priplaval po nebu, kakor bi nam v
tej podobi klical rajnikova duša: Zemlja se
smeje, nebo se smeje moji sreči — vi pa
mi jo v žalosti zavirate! . . .

Toda znano je, da je posebno starejših krav nad 50—70% tuberkuloznih in zato bi — če bi šlo po volji omenjenih veščakov, nastal pravi polom v govedoreji, ker bi se moralo pobiti na stotisoče goved.

Zato je kmetijski svet priporočal le, da se naj pri importu plemenske živine, posebno iz Švice in s Holandskega, strogo poskuša z vcepljenjem tuberkulina, ali je dotična goved zdrava ali reagira na tuberkulozo.

Dalje priporoča kmetijski svet, da kmetijsko ministerstvo po lahko razumljivih okrožnicah in spisih poučuje govedorejce o tej goveji bolezni in kako zelo je podedljiva, ter da skrbe rejci kolikor mogoče za zdrave plemenske živali.

Prav tako naj država skrbi, da se s tuberkulinom cepijo z državno subvencijo kupljeni plemenski biki in dokazano bolni na tuberkulozi izključijo od reje; istotako pa naj se popolnoma zdrava plemenska goveda pri razdelitvi premij v prvi vrsti premirajo.

Ministerstvo naj osobito mlekariskim zadrugam priporoča in pri podelitvi državnih podpor zahteva, da se posneto mleko, smetana in skuta popolnoma zgreje ali prevre, in istotako naj državna uprava pazi na strogo izvrševanje ogleda mesa ne le po mestih, ampak tudi po kmetih.

Slednjič nujno prosi kmetijski svet, da se državna vlada odloči za obligatorno drž. zavarovanje živine, ker le s takim zavarovanjem pridobila se bo vspešna podlaga za zatiranje raznovrstnih nalezljivih živinskih bolezni pa tudi dosegljivo varstvo reje žlahtniše živine, od katere še le bo naš živinorejec imel res pravo korist.

Iz teh razprav naj naši kmetovalci sodijo o delovanju kmetijskega sveta, od katerega se sme pričakovati, da bo marsikaj v prilogi dobri kmetijski stvari še storil, ker že sedanje, pričetne razprave kažejo, da smemo upati v tej novi korporaciji imeti oporo v naših kmetijskih potrebah, katere nujno kličejo po zbolšanju, katero pa mora priti, če je državi resno mar, ohraniti in utrditi kmetijski stan.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. julija.

Razpor v poljskem klubu. Mej Poljaki vedno bolj vre. V časopisju in na raznih zborovanjih se kažejo vedno ostreje nasprotja z ozirom na politiko. Vse to je pa baje zakrivil samo načelnik poljskega kluba vitez Jaworski, ki je po poročilu »Slovo Polskie« sam na svojo pest prišel na Dunaju s Slovanom sovražno pelitiko ter nastopil proti Čehom. O tem razporu se mnogo razpravlja posebno v poslednjem času. Nasprotujejo si baje voditelji Jaworski, Dzieduszycki in Pientak, in govori se že o raz-

Ali to je bilo le tolažilo, ki sem je ponudil domov grede njegovi jokajoči materi. Nič!

»Oh, toliko vas je... in le jaz sem tako nesrečna, da moj sin ne bo...«

»Čujte, mati!« posegel sem po novem tolažilu: »Malo je tako srečnih mater, ki bi imele sina novomašnika; a še manj jih je tako srečnih, ki bi imele sina-angela.«

Ženica je verjela, morala je verjeti, saj je sin ni nikdar žalil niti z »najmanjšo besedo«.

Smeh je šinil krog njenih ust, kdove odkod se je prikradel. To je bil smehljaj žive vere, trdnega zaupanja. To je bil tak redek smehljaj, da sem kar na mestu — sicer zdrav in srečen — zahrepenel za svojim prijateljem v novo, lepšo mladost.

Ženica je zopet vzdihnila. Solza ji je pala z obraza na venec, na modro cvetko: ne zabi me! Prav tako!

Ne zabi me, ne zabi nas, blagi Mihael; saj te tudi mi ne zabimo do groba.

A. M.

Svetnik.

Francoški spisal Paul Bourget. — Prestavil — a — (Dalje.)

»Govorimo dalje!« Grenki nasmeh na njegovih ustnih je razodeval pritajeno jezo netiskanega pisatelja, ki ga je zavist razljučila, predno se je mogel meriti s tekmeči.

društvi kluba. Kajpada je vmes precej pretiranosti, toda gotovo je, da najlepša sloga ne vlada mej njimi, posebno pa ne mej klubom in volivci.

Poseben način rešitve jezikovnega vprašanja predlaga v nedeljski »Politiki« neki »dunajski Nemec«. Mož svetuje, naj se vse zopet povrne k vsezačujočemu dvojznamenosti državnih uradnikov. Zahteva pa, da se to uresniči po preteku četrtsotletja. Vsak državni uradnik naj bo večje poleg nemščine še dotičnega deželnega jezika, ki je v oni deželi navaden. Piše pa o tem sledeče: Država ne more nikogar siliti, naj se priuči kakemu jeziku; lahko se pa brani koga nastaviti, ki ne zna potrebnega jezika. Ako se to uveljavi n. pr. z letom 1925, je zagotovljen narodnostni mir za nedogleden čas, in danes še ne rojena generacija prihodnjih uradnikov bi se odgojila v tako bratskih razmerah, da bi pri nastopu že skoro pozabila, kaj je pravzaprav povzročilo neljubi narodnostni prepir. — Načrt v tej sestavi je precej primeren za sedanje dobo kislh kumar.

Izvršilni odbor liberalnih veleposelstnikov se je sočel v nedeljo h kratkemu posvetovanju pod predsedstvom načelnika grofa Osvalda Thuna v Pragi. Posvetovanja se je udeležil tudi bivši trgovinski minister dr. Baernreither. Razgovor je bil, kakor pravijo, v političnem položaju, sklepalo se pa ni v nobeni stvari. O čem so torej »ustavoverci« govorili, se ne ve, a gotovo je, da je bil v razgovoru najnovejši nemški načrt o nemščini kot državnem ali posredovalnem jeziku in pa o Koerberjevem jezikovnem načrtu. Da bodo ti možje šli čez drn in strn z nemškimi zagrizenci, je umevno samo ob sebi.

Nemščina v mažarskih šolah. Na poseben poziv budimpeštanskega magistrata oddali se tni vsi ondodni šolski okraji razun jednega izjavo, o kateri se izrekajo proti pouku nemščine o budimpeštanskih šolah. Na podlagi teh izjav bo sedaj sklepal mestni zastop in bržkone sklenil, da se nemščina izključi iz budimpeštanskih šol. Našim nemškim zagrizencem ta sklep seveda ni povseči in njih časopisje neusmiljeno obdeluje šolnike, ki so se predrznili do takih izjav. Radovedni smo pa, kaj stori sedaj dunajsko židovsko-liberalno časopisje napram nestrpnim Mažarom. Dosedaj so jim bili Mažari v vsakem pogledu najlepši vzgled in vzor politikov z narodnostnega, gospodarskega, posebno pa verskega stališča. Kako bodo neki sedaj pisali njih »šornali«?

Italijanska poslanska zbornica je v svoji zadnji seji vsprejela nespremenjeni načrt za novi poslovni red, kakor ga je izdelal predsednik Villa s svojo komisijo sedmerih članov. Novi poslovni red priznava predsedniku znatno disciplinarno oblast. Po vzgledu francoskega poslovnika se je vsprejela cenzura in izključenje ter celo uporaba

Začel se je po vrsti zaganjati v najbolj znamenite pisatelje naše dobe. Ta ni bil drugega, kakor nabiravec anekdot brez vsake misli, oni trgovec z epinalskimi slikami za delavce, tretji moderniziran Pavl de Kock, četrti salonski spletkar, ki sladi Stendhala in Balzaca za pokvarjen želodec višjih ženskih krogov... Vsem je natvezel nizkih anekdot, kakršnih na tisoče kroži v neznatnem, otročjekrutem krogu literarnih začetnikov. Prepustil sem ga globoki žalosti, ne da bi pripisoval kdove kakega pomena pretiranostim novih prišlecev nasproti starejšim pisateljem, med katere se tudi jaz prištevam. Pretiranosti so bile v vsakem času, a imele so vedno nekaj dobrega na sebi; to je oni sarkazem Mefistofela, ki sili Fausta k delu. Jaz sem pa dobro uganil, da prikriva revež z rezkostjo, s katero se mi je mislil prikupiti, ko je kritikoval moje tovariše, le lastno trpljenje. V vsem se je kazala ona brezmejna besna oholost, ki je lastna naši dobi — mislim v krogu onih, ki mislijo. Silovitost častihlepnosti je bila sicer vedno enaka, samo da nekda ni tako besnela med pisatelji. Ker stavi dandanes občno zenačenje stanov vsaj na videz pripoznanega umetnika v sijajne razmere, zato se je mnogim zdelo pisateljstvo najkrajša pot do bogastva. Lotijo se ga z natančno istih nagibov, s katerih drugi obiskujejo borzo. Vendar je neki razloček. »Zbesnel« borzni igravec ve, da je

vojaške sile, nasprotno so pa izbacili iz nartha z dne 3. aprila mnoge določbe proti obstrukciji. Poleg tega sme po novem redu predsednik vzeti besedo poslancu za celo sejo, ako ga dvakrat pozove k redu. Veliki večini zbornice je ta načrt ugajal, le Sonnino s svojimi somišljeniki in nekateri zagrizeni vladinovi so zahtevali strožjih določb proti obstrukciji. Podlegli so pri vseh glasovanjih, a pri dveh le za tri do štiri glasove. Rudini, Biancheri in Luzzati so glasovali s skrajno levo. Zadnja ovira je sedaj odstranjena in predsednik Villa je prepričan, da je sedaj mir v zbornici zagotovljen. Toda pomisliti treba, da se snuje v parlamentu nova opozicija pod Sonninovim vodstvom, ki postane sčasoma lahko precej številna.

Kdo je osvobodil Seymoura? Poročali smo svojedobno, da je velika evropska ekspedicija, na čelu jej ruski general, in sestajajoča po veliki večini iz ruskih vojakov, rešila Seymoura iz njegovega skrajno nevarnega položaja. Vsakdo je dosedaj Rusom priznaval to zaslugo in tudi Nemci izpočetka niso imeli prav nič proti temu. V najnovejšem času se je pa stvar nanaglomala zasukala. Vso zaslugo za rešitev Seymoura je pripisovati — nemškemu oddelku Seymourove armade. Ko bi Nemci, tako pravijo, ne bili razdejali arzenala, ter uničili kitajskih topov, bi bili Kitajci lahko uničili vso Seymourovo armado. In vendar se vsled junaštva Nemcev Seymour niti ganiti ni mogel in bi bili brezdomno vsi njegovi vojaki žrtva kitajskih rogoviležev, da jih niso rešili Rusi. Njim gre torej prva zasluga.

Skupna akcija velesil na Kitajskem. »Agence Havas« podaja obširno poročilo o najnovejšem dogovoru mej velesilami, ki sodelujejo pri pacifikaciji proti upornim bokserjem. Dogovorilo se je baje mej vsemi velesilami, da se ohrani na Kitajskem tudi v bodoče status quo i glede interesov kakor tudi glede trgovskih in industrijskih pogodb in zvez. Dogovorili so se neki zastopniki tudi glede odškodnine, ki jo bodo zahtevale velesile od kitajske vlade. Mejnarodna okupacijska armada bo štela skupno 80.000 mož, in sicer pošljejo Rusi in Japonci po 20.000 mož, Anglija 10.000, Francija 8000, Avstrija, Nemčija, Italija in Amerika pa pošljejo po 5000 mož. Da mora naša monarhija odposlati jednako število moštva kakor izredno interesovani Nemčija in Amerika, gotovim krogom ne more v glavo. Poleg tega je pa tudi gotovo, da se Rusija ne zadovolji z odmerjenim jej številom vojakov, posebno ako se nadalje razvijo sedanje nevarne razmere.

Knjige in časopisi.

»Dom in Svet«. Vsebinska 13. zvezka je sledeča: O lepoti. Spisal dr. Fr. L. (Dalje.) — Takšni so! Povest. Sp. dr. F. D. (Dalje.) — O ta testament! Novela. Spisal Podgori-

suženj denarja, »zbesnel« literat prostovoljno vznahi v sebi strastno koprnenje, da se povspne samo zaradi tega koprnenja do občnega priznanja. Ako nimajo vspeha, polasti se njih duš neka krutost, ki je vir najodurnejših in ob enem najpodlejših strasti. To se je dovolj jasno pokazalo med nekaterimi komunističnimi pisatelji. Z vseh besedij mladega rojaka mi je odmeval glas razkačenega, nadarjenega lenuha — naše dobe. Znal se je dobro zavarovati že po neki naravni razumnosti in po vplivu višje izobrazbe, ki bi ga morala rešiti, ki bi ga vsaj mogla rešiti. Ali ni bil dovolj nadarjen, dovolj vztrajen, da bi si pridobil kljub koprnenju strastnega umetnika vednosti, se lotil kakega posla? Spoznal sem, da se je bil v njem boj, da se še bije težak boj.

»Preveč ste strogi nasproti starejšim slovstvenikom,« sem rekel, da bi ga ustavil v nadaljnjem objavljanju pariških obrekljivih dogodbic. Saj jih dobro poznam; vse so tako dolgočasno puste in nepristne!

»Čakajte, da začnem pisati,« je začel z navno, a ob enem zlohotno smešnim glasom; »he, he, z našimi starejšimi je treba tako ravnati, kakor se ravna s starci v Oceaniji. Prisilijo jih, da splezajo na drevo, ki ga na vso moč tresejo. Ako imajo starčki toliko moči, da se vzdržijo na drevesu, dobro, če ne, jih zakoljejo in pojedjo...«

Tega čudškega, popolnoma divjaškega

čan. (Dalje.) — Kam sedaj! Spisal Ivo Trošt (Dalje.) — Lucifer. Zložil E. — K slovesu... I., II., III., IV. Zložila Ljudmila. — Lepa Vida. Zložil Tatjan. — Socijalni pomenki. Piše dr. Ivan Ev. Krek. (Dalje.) — Izprehodi po Slavoniji. Spisal dr. J. Marinko. (Dalje.) Književnost: Slovenska književnost. Poezije. Hrvaška književnost. Knjige »Matice Hrvatske« za leto 1898. O pomorski sili Hrvata za dobe narodnih vladar. S uvodom o rimskim Liburnama. Ptice. Preporod v Italiji. Češka književnost. Poljska književnost. — Časopis. — Razne stvari. Naše slike. Pojasnilo o »Zgodovini slovenskega slovstva. Dar pisatelju H. Sienkiewicz. Roman »Quo vadis« na indeksu? Nagon posnemanja. Finlandija. — Na platnicah: Pogovori. (Dalje.) — Slike: Žalosten poskus. — Ireg v Slavoniji. Fot. I. Singer. — Fantič, li vatani gor, greva za Jezusam! Risal Fr. Dobnikar.

»Slovenski učitelj«, glasilo krščansko mislečih učiteljev in vzgojiteljev, prinaša v svoji 13. številki sledečo zanimivo vsebino: Učiteljica in javnost. 6. Tihi boji. — Sv. Janez Krstnik de la Salle. II. Vzgojeslovna načela. (Konec.) — Formalne štopinje pri katehetskem pouku. IV. Kateheza za III. razred. — Dopisi. — Slovestvo. — Šolske vesti. — Drobline. — »Slovenski učitelj« izhaja dvakrat v mesecu in stane 5 kron na leto. Naroča se pri uredništvu v Ljubljani.

»Pučki Prijatelj«, poučno - gospodarski list, izhajajoč na Krku dvakrat na mesec, ima v sedaj izišlem 13. broju sledečo vsebino: Krvavi ušenac. Nastavak. — Mljekarstvo i mljekarske zadruge. — Dobra gospodarica. — O gnojenju. — Crlice o gospodarstvu. — Visti iz svieta. — Gospodarske vesti i sitnice. — Razne vesti. — »Pučki Prijatelj« stane za celo leto 2 kroni.

Dopisi.

Iz Št. Jurija pri Kranju, 28. jun. Obila spomladanska moča in umetno gnojilo sta nam dala izvanredne košnje. Pridelali smo na njivah, ki so umetno izpremenjene v travnike, na 1 ha po 50 q sena že pri prvi košnji, ko se je na najlepših naravnih travnikih dobilo komaj 30 q. Vsako njivo, zasejano z dobrimi travniškimi semeni, moremo s pomočjo umetnih gnojil prirediti v najlepši travnik, kakor kažejo pri nas obilo zasejane njive. Naša vas je revna na naravnih travnikih, le s pomočje izpreminjevalnih travnikov nam je moči dovolj krme pridelati. Nakosilo je nekaj posestnikov že prvo košnjo toliko, kakor pred petimi leti vsa vas, kar vsakdo rad potrdi. Cena naravnim travnikom je bila pred par leti še izvanredno visoka, 1 oral 700 do 1000 gld., njiva pa samo isti prostor 150 do 200 gld. Ker se je ljudstvo uverilo, da se lahko naredi iz vsake njive najlepši travnik, radi tega bo cena naravnim travnikom padla in njive, ki

mnenja nisem hotel zavračati. Segel sem v besedo in ga vprašal o njegovem arheološkem delovanju, kar mu očitno ni ugajalo. Svetoval sem mu, naj se ne loti časnika, ko se povrne v domovino, ampak naj si rajše poišče mesto v provinciji, kjer bo veliko koristil in lahko začel pisati kako znatno delo. Pa saj so tudi meni dajali iste nasvete, ko sem bil v njegovih letih, a nisem se jim uklonil. Da, nesrečni srečolov za slavo, ki ga imenujemo pisateljski poklic, bo vedno enako varal srca mladih ljudi. Ali moram priznati? Uloga moralista, ki sem jo z njim igral, se mi je zdela ironija, skoro bi rekel hinavstvo. Začela me je vest peči, in ker sem videl, kako ga tare notranji nemir in nezadovoljnost, sem ga povabil na izlet v samostan. Izlet v samostan je dovršil naglo se razvijajočo dramo, za katero so pa bile one dolge priprave potrebne. Filipu je bilo treba le za dva dni odložiti odhod, zato je sprejel predlog. Ob eni popoldne sva odpotovala, kakor je bil obljubil eksgribaldi-nec, o katerem naj še omenim nekaj besedi. Ko sva čakala vznika, je porabil priliko in mi razodel svoje mnenje o sedanjem francoskem parlamentu. »Vsa revolucionarna sporočila so se pozabila.« Svoj terorističen govor, ki ga pa nisem zapisal, je končal s prav komičnostnimi besedami: »Sicer so pa po mojih mislih sami kapitalisti!...«

(Dalje prih.)

so se dosedaj pogostokrat ceneje prodajale, nego se je na-nje hranilnično posojilo dobilo, bodo zadobile zopet svojo pošteno ceno. — Za sveže krmilo ima večina posestnikov zasejano lucerno, ki da izvanredno štirikrat lepe košnje, ako se jo gnoji z žlindro, kalijevo soljo in živim apnom, katero jo posebno v rasti pospeši. Komur noče dobro vspevati lucerna, naj poskusi še apno in bode prepričan o ugodnem vspehu. — Pri setvi krmskih rastlin se lahko reče, da se dela z dobičkom, kajti troški so nizki in dohodki pri pravilnej rabi umetnih gnojil izvanredno lepi, kar je pa pri žitu premnogokrat obratno, delo za obdelovanje stane več kot je žito vredno. Ali ne kupimo prosa in repe od plevic? In še kaka nevarnost pred točo, kar pri krmi izostane.

Priredile so se tudi spomladi pri raznih posestnikih poskušnje z umetnimi gnojili. Vspehi so jako očitvidni pri detelji, ovsu, grahori in krompirju. Pozneje sejane rastline bodo še le v enem mesecu učinek umetnih gnojil pokazale. Površna gnojitev s solitrom pri rži in pšenici se bode jako dobro izplačala. Kakor se je videlo pri nas že par let, moremo edino še poveljno letino doseči, če rabimo bodisi poleg domačega gnoja umetno gnojilo, ali pa eno leto domači gnoj in drugo leto pa pravilno mešana umetna gnojila. Ako pridelamo četver pri-delek, se že zadovoljimo, toda pri ravno istih troških za obdelovanje se pri nas lahko pridelal rž z devetim in ajda z enajsterim pridelkom po uporabi umetnih gnojil, kakor se je že tri leta doseglo. Ljudstvo je že od prejšnjih let prepričano, kako dobro vpliva solitar pri pesi, zelju in turšici, radi tega ga sedaj v deževnih dneh pridno kupuje po 10 do 20 kg. v privatni tukajšnji zalogi in ga prideva pomešanega s pepelom navedenim rastlinam.

Preroditev starih senošetij v rodovitno polje se jako dobro sponaša. Preoralo se je dosedaj za poskušnjo 1 ha; oves, sejan v starino in pognojen z umetnimi gnojili, kaže lepšo rast, kakor na najboljši njivi. To bi bilo velicega gospodarskega pomena, 900 oralov slabih senošetij, ki donasajo danes komaj na 1 oralu 5 gld., da še pogostokrat dela ne izplačajo, da bi se izpremenile v lepe plodovite travnike, ki bi donasali na istem prostoru čistih 50 gld. Tako bi se sedanji dohodek 4500 gld. zvišal na 45.000 gld., kar je vse lahko, ako bi se na novo zasejala dobra semena, kajti košnja na bližnjih njivah, ki so že izpremenjene v travnike, daje sena na 1 ha 60 do 70 q.

Ker imamo dovolj krme, radi tega so jeli posestniki pridno živino rediti, posebno krave, ki jim prinašajo obilo dohodkov iz zasebne mlekarne. Nekateri posestniki dobe že mesečno 40 do 50 gld., koji vir dohodkov bi lahko pri obilnejši krmi podvojili ali še celo potrojili.

Dobra travniška semena, umetna gnojila in živinoreja, združena z mlekarstvom, je edina rešitev za obstanek naših kmetij. Al. Bergant agr.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. julija.

Občni zbor kat. polit. društva.

Opozarjamo na občni zbor katol. političnega društva, ki se vrši v četrtek popoldne ob 5. uri v Katoliškem domu.

Imenovanja pri pošti. Višjimi pošt-nimi oficijali so imenovani: J. Toplak v Celovcu, J. Albrecht v Ljubljani, M. Križan v Mariboru, K. Unterkreuter v Celovcu, R. Gorican v Beljaku, E. Skerle in A. Sikora v Gradcu.

Osebnosti. Pravosodni minister je premestil sodnega pristava Otokarja Kočevar iz Marenberga v Ljubljano, ter imenoval sodnim pristavom za Marenberg avskultanta Handlerja, za Sv. Vid pa avskultanta Wünsche. — Gospod dr. Pavletič je prišel iz Trsta v Ljubljano ter posluje v pisarni dr. Krisperja. — G. Ljudevit Demeter Jerob, dosedaj vežbenik na postaji državne železnice pri sv. Andreju v Trstu, je imenovan žel. aspirantom.

Shod kat. polit. društva na Brezovici. Iz Brezovice. V nedeljo popoldne se je vršil pri nas javen shod katol. polit.

društva iz Ljubljane. Vse se je lepo izvršilo ob krasnem vremenu in mnogobrojni udeležbi ljudstva. Shod otvori društveni predsednik dr. Šusteršič s slava-klici cesarju. Na to je g. svet. Vencajz pojasnil v kratkih, a jednatih besedah političen položaj. Dokazoval je, kako škodljiva je obstrukcija za državo sploh in posebej sedanja češka obstrukcija Slovincem, ker vlada ne more izvesti obljubljenih investicijskih načrtov, in omenil, da bi pomagala Slovincem neodvisna jugoslovanska politika do političnega ugleda. Potem nastopi dr. Šusteršič in v izvrstnem, nad eno uro trajajočem govoru pojasni prav domače in šaljivo čudovito postavljene sedanji volilni red. Pokaže to tudi s številkami, rekoč, da ima 400.000 kmetkega ljudstva v naši deželi komaj toliko pravic, kakor 100 veleposestnikov. Povabi zbrane na katol. shod v Ljubljano, povabi slednjič posestnike sploh, naj pristopajo k novi gospodarski organizaciji. Najbolje je ugajal opis liberalcev prav s poljudno in šaljivo besedo tako, da se je videlo pri vseh navzočih, kako jim je govoril prav iz srca. V obilnem številu zbrani možje so prav pazljivo sledili obema gg. govornikom. Obema gg. bodi izrečena tem potom pr-srčna zahvala za njih lepe besede in poduk. Hvala tudi zbranim možem, ki so kljubu neprilicnemu času (ko je ravno največ dela) vendar tako mnogobrojno se shoda udeležili. Močno je želeli, da se prav pogostoma napravi tako podučen shod.

Hribar na delu. O priliki Preširnovi slavnosti, ki so jo priredila gorenjska gasilna društva, je slavnostno govoril ljubljanski župan, »Narodovec« Ivan Hribar. Umno je bil preje zamolčal svoje ime; zakaj povemo mu na vsa usta: naših gorenjskih gasilcev bi bil imel ubogo malo, ko bi bili vedeli, da bo on govoril. Lahko mu tudi še dodenemo, da so se naši možje splošno jako pikro izrekli o slavnosti. Pa bodi! Slavnost je minola! A Hribar je očitvidno sodil, da bi se dali gasilci na kak način pridobiti zanj in za »Narod«. Nekaj mora imeti. Županska zveza mu je pogorela; če ni županov, naj bodo gasilci. V ta namen je hodil zadnji čas po Gorenjskem po béri. Da ne bo dvomil, kako stoji te stvari, mu bodi prijateljsko svetovano, naj pusti gasilna društva s svojo politiko pri miru, ker naši gasilci niso, kakor kramarji ali nekateri učitelji, ki brž leté za vsakim črednikom, če jim zatrobi v liberalni rog. Naj se trudi, kolikor mu drago; znamenje pristnega »Narodovca« mu ostaje in to znamenje mu jemlje pravico pričakovati zaupanja od slovenskih katoliških mož.

Iz mestnega šolskega sveta. V seji mestnega šolskega sveta dne 18. junija t. l. se je sklenilo pri obč. svetu izposlovati potrebni kredit za nakup 30 izvodov Franc Brunet-ove učne knjige za telovadbo na ljudskih šolah. Pripoznajo se starostne doklade v znesku letnih 120 K in sicer: mestnemu nadučitelju Fr. Gabršku, četrti od dne 1. febr. t. l., mestnej nadučiteljici Alojziji Baurovi četrti od dne 1. junija t. l. in mestnemu učitelju Aloj. Keclju III. od dne 1. maja t. l. Troje prošelj mestnih učiteljev za nagrado oziroma podporo, je dež. šol. svetu priporočiti v ugodno rešitev. Rešita se dve prošnji vnanjih učenk za vsprejem v tukajšnje šole. Jedni učenki se dovoli izpust iz šole in jednemu učencu odpis predpisane ukovine. Nakup Zupančičevih: Pisanic, ki so pred kratkim izšle v Schwentnerjevi zalogi, je priporočiti šolskim vodstvom za šolske knjižnice. Odobri se načrt za supiranje na tukajšnjih ljudskih šolah, ki ga je sestavil in predložil odbor »Ljubljanskega učiteljskega društva«, konečno se reši še neka interna zadeva pedagoškega značaja.

Iz deželnega šolskega sveta. V seji 21. junija so se sklenile najprej nekatere spremembe pri učiteljstvu, o katerih smo že poročali. Potem je bil odobren učni črtež za trgovinski tečaj tukajšnje višje de-kliške šole. Za vasi Notranja gorica in Plešivca se ustanovi zasilna šola v Notranji gorici, v Drenovem griču dvorazrednica, isto-tako v Blatni Brezovici, jednorazrednica v Podlipi in Zaplani. Šola v Hribu pri Vrhniki se premesti na Vrhniko in ustanovi IV. de-kliški razred.

Slovenski dijaki v Pragi so razposlali zadnje dni »zmernim« delavnim in delaželnim dijakom zaupen poziv za shod po § 2., ki se bo vršil sredi septembra v Ljubljani. Na tem shodu hočejo razpravljati o dijaških razmerah sploh, označiti svoje stališče nasproti liberalizmu, klerikalizmu in socijalni demokraciji ter spregovoriti resno besedo o gospodarski organizaciji našega naroda, ne glede na časnikarski boj in osebne prepire. — Nas je ta poziv prav srčno razveselil. Poznamo sicer večino podpisancev kot vnetih učencev znanega profesorja Masaryka, ki so se pod vplivom tega moža nalezli nekega neutemeljenega skepticizma, ki so se pa tudi od njega naučili resno delati, socijalno misliti in čutiti. Vemo, da se nekateri teh podpisancev vsaj resno pripravljajo za svoj bodoči poklic, da se vrhu tega z nemalo vnemo pečajo s socijalnimi strokami in da imajo res kaj smisla in srca za potrebe našega naroda. Iste težnje ima tudi naše katoliško dijaštvo. Zato bi želeli, da se udeležijo te vrste dijaški posvetovanja in zborovanja katoliških dijakov na katol. shodu, ker tudi katoliški dijaki bodo razpravljali o istih vprašanjih. Ako pa tega nečemo, povabijo naj vsaj nekaj katoliških dijakov na svoj shod, saj menimo, da bi se z njimi prav lahko stvarno razgovarjali. Prepričani smo, da bi s tem odstranili mnogo predsodkov, ki ločijo delavno in delaželno dijaštvo. Sicer pa želimo praškim dijakom najboljšega vspeha, da vzbude med svojimi tovariši kolikor se da največ ljubezni do resnega dela in da med njimi razširijo in okrepe svoje socijalno mišljenje! V delu se složimo! Ako zavlada med dijaštvom resna volja in želja po socijalnem delu, izginejo brž vsa nasprotja.

Klerikalni dijaki.

Narodno-napredno mučeništvo. Na izjavo č. g. Pristova odgovarja »Narod«: »Gospod Pristov iz Ribnega je jako komoden gospod. Prepisal je izjavo Mrakovo ter jo poslal v »Slovenca«, meneč, da je z junaškim zanikanjem vse doseženo. Pani! Mi se sklicujemo na svojega poročevalca, ki svoje trditve vzdržuje. S Pristovom in Mrakom se nečemo dalje prepirati. Saj si lahko pomagata. Pot je odprta! Tudi mi se ne bojimo mučeništva, ako bi na pristojnem mestu ne mogli dokazati resnice. Pa ne živimo v strahu, da bi resnice dokazati ne mogli. Amen! — Ta »Narodova« izjava zopet dokazuje, da ni nikjer tako podlega lista, kakoršna je bilo narodno-napredne inteligence. Ko je izjavi župnika Mraka dostavil, da je »iz izjave gosp. Matije Mraka razvidno, da spada mej najhujše kričače, kar jih imamo v taboru naših klerikalcev« in ko je tako izjavi, ki je pobijala njegovo obrekovanje, obesil znak kričaštva (!), trobi sedaj, da se ne boji mučeništva, ko bi na pristojnem mestu ne mogel dokazati resnice! Tako je torej narodno-napredno mučeništvo! Čast glasilu inteligence, ki krade čast, obrekuje, psuje duhovnike s »steklimi zvermi«, a noče prostovoljno preklicati krivice. Slovenska inteligenca ima lahko na takem glasilu svoje dopadajenje, poštenega slovenskega ljudstva pa ne bodete nikdar pripravili do tega, da bi se z vami klanjalo lažem in psokam.

Na Dobrovo je priromala v nedeljo na večer dekliska Marijina družba iz Mekinje ter v pondeljek zjutraj opravila prav vspodbudno vse božjepotne pobožnosti. — Prihodnjo nedeljo ob istem času priromajo mladeniči on-dotne Marijine družbe.

Dolgočasnost in kratkočasnost. V soboto je narodno napredni svet zopet široko »zazijal«. Dobil je nakrat občutke, kako bi zibal pezdire ali pa žaganje s peskom nameršano. Te lepe besede je »Narod« poslal v svet, predno je svojemu občinstvu zopet jedenkrat predstavil dr. Aleša Ušeničnika, »ta prototip dolgočasnosti v nanjosti, v govoru in pred vsem v pisavi!« A dolgočasnost dr. Aleša Ušeničnika, ki tudi spada »mej največje rovtarje v celi fari«, s tem še ni bila zadostno pribita. Njegova dolgočasnost je še »leđena, usnjata in mračna«, »da človeku kar slabo prihaja«, povrh je pa še zaspan. Tak je ves »Narodov« odgovor na »čvekanje« Katoliškega

Obzornika«. Tudi naši čitatelji morajo pri-poznati, da je ta »Narodov« odgovor veliko bolj kratkočasen, nego pa »Katol. Obzornik«. Tako smo se Slovenci srečno pririli do tega, da imamo na jedni strani »dolgočasnost v vnanjosti in govoru, pred vsem pa v pisavi« — dr. Aleša Ušeničnika, na drugi strani pa »kratkočasno v vnanjosti in govoru, pred vsem pa v pisavi« — strica Blamaža, ki nikdar »rovta« ni bil, ker je ponižen »služeč duh« napredne ideje. Le škoda, da »Narodu« ni pridejal še slike svoje golobrade kratkočasnosti: »Stric Blamaža pred modernimi plonkami«, potem bi res nikomur »slabo ne prihajalo« in, sveti boj bi ne bil že sam na sebi persifliran«. Dr. Aleš Ušeničnik bi bil s svojim »črnim klerikalizmom« potem res popolnoma pobit na tla!

»Šrapneli« in »Röntgenovi žarki« so prišli sedaj tudi v slovansko časnikarstvo. Po »Narodovi« izjavi je on »dolgi Tom« in svoje duhovito pisanje osvetljuje za »šrapnele, katere meče med klerikalne kranjske kopice in jih proseva z Röntgenovimi žarki«. Ob teh »žarkih« pove, »da je od Kitajcev do kranjskih klerikalcev le en korak« in da so Kitajci prav za prav — klerikalci, ki potrebujejo kulture s kanoni. Tem hudim kitajskim klerikalcem tudi papežev blagoslov — blagoslovljena papeževa baterija — ne bo pomagal, če ga pošlje cofastim kitajskim »krogom«. Kaj srečno reši »Narod«, paralelo mej Kitajci in kranjskimi klerikalci. Ta paralela se glasi, »da imajo kranjski klerikalci za seboj največ Kitajcev s kratkim »cofom«, namreč to je bab, otrok in k večjemu še par starih mežnarjev«. Ker se na Kitajskem po »kratkih cofih« meri pamet, da je torej umevno, da imajo kranjski klerikalci kratko pamet. Delavke, ki so si privoščile izlet na Dolenjsko v Stičino, ogodrnja »Narod« da bi se morala dati prej vsaka bičati sama ali po kom drugem, da se ne bi užgala ljubosumnost med »belimi« in »črnimi« čuvaji krščanske čednosti. Na vse te izredne duhovitosti pove »Narodov« podlistkar še, »da Jože Šiška iz Hrastja, heilovec dr. Šusteršič in dr. Missija komponirajo zdaj nov valček za pasje dni« in »futer za inteligenco« je gotov. Bil bi res skrajni čas, da si »Narodovo« uredništvo pridobi za urednika podlistkov zdravnika, ker sicer je sila nevarnost za pamet slovenske inteligence.

Vesela vest za pokrajinske Slovence. V »Slovenca« smo priobčili željo pokrajinskih Slovencev, da bi družba sv. Cirila in Metoda izvolila iz svoje srede poseben odsek, kateremu bi bila naloga, v slovenskih obmejnih mestih s pomočjo tamošnjih požrtvovalnih rodoljubov ustvarjati brezplačna poučna predavanja v pisanju, čitanju, računstvu i. dr. — »Zgodnja Danica« sedaj javlja, da se bo odbor družbe sv. Cirila in Metoda še pred letošnjo veliko skupščino baval s tem nasvetom, ter pristavlja: Slovenci! Naši družbi je mar slovenskega ljudstva, — le vi nas ne zapustite.

Za Ljubljano so na podlagi § 14. vsled potresne katastrofe dovoljene davčne olajšave podaljšane še za pet let.

Ponesrečeno ponočevanje. Slabo se je godilo te dni Franc Pipanu, Tomažu Tekavcu, Janezu Hafnerju, Francu Greiserju, Janezu Kosu in Francu Raku iz Malevasi pri ponočevanju. Posestnikov sin Franc Pršin jih je zalotil pod nekim oknom, kar je vzbudilo v njem silno ljubosumnost. S puško je dal izraza svojemu gnjevu ter je skoro vse fante obstrelil s »šreteljnic«. Pipan je bil ob tem napadu tako prestrašen, da s tovariši niti bežati ni mogel, zato je dobil od Pršina še s puškinim kopitom po glavi. Tekavec in Pipan se zdravita sedaj v bolnici, Pršin pa svoje srčne rane na — sodišču.

Vevške papirnice namerava vodstvo razširiti. Lokalni ogled bode dne 5. t. m.

Slovenska papirnica. G. Jožef Lenarčič z Vrhnike namerava ob Borovnici sezidati papirnico ter je dotično prošnjo že odposlal. Komisijonalni ogled bode 4. t. m.

Hrvatska narodna stranka v Dalmaciji je na svojem sestanku sklenila nastopno: Velika večina je vsprejela predlog dr. Deškovića, ki se glasi: Izraža se žalost za nemilo zgubo dr. Bulata, naglašajo mej-sobojna solidarnost in odločno voljo, da na-

rodna hrvatska stranka i nadalje ustraja na stareu utrjenem potu, ter se izrazi popolno zaupanje osrednjemu odboru in vodstvu stranke. — Borčić predlaga: Shod izraža željo, naj osrednji odbor prouči vprašanje, bi li ne bila potrebna boljša organizacija stranke. Velika večina je vsprejela tudi to željo. — »Novi List« dostavlja: »To znači neko novo fazo v narodni stranki, ali tudi borbo s stranko prava. Bojimo se, da bode v stranki prevladala ona s pravaši nepomirljiva struja«. — Italijanaši so že dobili več poguma. Poroča se namreč, da začne še ta mesec zopet izhajati »Corriere nazionale«. Duobus litigantibus . . .

Biskup Strossmayer ta teden odpo- tuje skozi Zagreb v Rogatec.

Značilno. Dne 5. t. m. se pri najviš- jem sodišču na Dunaju vrši razprava proti sodnemu pristavu dr. Ferriu zaradi porabe hrvatskega jezika v notranji uradni službi v Dalmaciji.

Proti vinski klavzuli se 25. t. m. v Šibeniku vrši ljudski shod.

Stiger potrjen! Cesar je potrdil iz- volitev Gustava Stigerja celjskim županom n Julija Rakuscha podžupanom. Heilovci za- itrjujejo, da bodo to potrjenje slavili »in üb- licher Weise«. Kako bo to »veselo slavlje«, ve vsak, kdor pozna široka grla celjskih Nemcev.

Dr. Steinwender je govoril v soboto v Špitalu na Koroskem ter je dobil soglasno zaupnico svojih volilcev. Nernške radikalce ta zaupnica precej srbi.

Ženo do smrti pretepel je Franc Murko v Poberšu na Štajerskem.

Umrli je, kakor nam iz Kozjega brzo- javno poročajo, župnik Podčetrtkom, preč. g. Ignacij Rom, rojen 17. julija 1854 v Celju, v mašnika posvečen 20. julija 1879. Pogreb bo jutri v sredo dopoldne. N. p. v m.

Ljubljanske novice. Mrtvec, ka- terega so dobili na poti od Viča na novo strelišče, je delavec Franc Koderman iz Vr- hovlja pri Moravčah. — Ušel je podčastnik pri domobranci K. Umnik. — Vinčka napila se je včeraj zopet žena uradnega sluga Wisler na Bregu štev. 6. Mož jo je zaprl v sobo. Vinski duhovi so jo pri za- prtilih vratih tako mučili, da je počela razne nerodnosti in si pri tem zlomila nogo. Z re- šilnim vozom so jo prepeljali v bolnico. — Izlet na Vrhniko ljubljanskih tiskarskih uslužbencev se vrši v nedeljo dne 15. t. m. v proslavo 500letnice tiskarske umetnosti. — Povožil je izvošček Ivan Terdina včeraj v Slomškovih ulicah Koflerjevega psa, ki je bil vreden celih 60 kron. — Vlom. Ne- znan tat vlomil je na Viču v barako tovar- narja Ludovika Herzmana in pokradel ondi delujočim Lahom razne obleke. — Poli- cija prijela je Ano Rogino, ki je vkradla iz kovčka Mariji Hočevnar 10 kron in več drugih stvari. — Zgubil je dr. Stor zlat gumb vreden 20 kron.

Zobozdravnik med dr. Rado Frlan se je naselil v Špitalski ulici v Ravniharjevi hiši v I. nadstropju. On se je učil zobo- zdravništva jedno leto v Gradcu pri profe- sorju dr. Bleichsteinerju in zobozdravniku Frischenschlagerju. Pozneje je bil en tečaj v Berlinu v zobozdravniškem zavodu, ka- teri je vsled svoje imenitne tehnike znan po celi Evropi. Tu je bil gojenec pri prof. dr. Buschu, dr. Millerju in dr. Warnekrosu. Zadnji mesec je obiskaval tudi zobozdrav- niški kurz na Dunaju. On se je specijelno izobrazil v delu z zlatimi kronami in spo- nami (Kronen- und Brückenarbeiten), katere se sedaj dela namesto zobovja s pločo. Iz- vežban je tudi v delu z zlatimi in porcela- nastimi plombami; te slednje so najnovejša iznajdba na zobozdravniškem polju ter na- domeščajo vsled svoje trpežnosti zlate, vsled lepe barve pa cementne in druge plombe. Da pa bode tudi revnejšemu ljudstvu mo- goče, skrbeti za svoje zobe, je vpeljal zobo- zdravnik dr. R. Frlan brezplačno ruvanje zob od 8. do 9. ure vsaki dan. Za druge stranke ordinuje od 9. do 12. in 2. do 7. ure. Svoj atelier otvori z 8. julijem.

Sad plesov. V Malem Repnu na Go- riškem so imeli ples, pri katerem so se fantje spopadli z nožmi. Franc Milič iz Sa- leža jih je največ odnesel. V torek zjutraj našel je pastir na poti iz Zgonika proti Rep- niču črn klobuk, ki je bil Franc Miličev. Dva dni pozneje v četrtek zjutraj zapazil je

nek kmet v stranski luži ne daleč od Repna mrtvega človeka. S pomočjo drugih ljudi je mrtveca izvlekel iz luže in spoznal je, da je mrtvec Fran Milič. Imel je hude rane na rebrih in po hrbtu. Tudi v Št. Mavru so fantje pri plesu nekoga tako nabunkali, da je onesveščen obležal.

Čof. Pošta na Dovjem ima še vedno samo nemški pečat. Kdo zlomka ve, kaj je Lengenfeld.

Lepa družina. Pri občinskih volitvah v novi ribnjanski občini v radoliškem okraju je tamošnji učitelj korakal v trdni zvezi s socijalnimi demokrati pod vodstvom izkuše- nega očeta Pangra. Seveda je slovesno pro- padel. Vprašati pa vendar smemo: Ali ni nikogar, ki bi zabranil, da ne bodo ljudje, ki so plačani za ljudske vzgojitelje, v naj- večje pohujšanje poštenih starišev in ogromne večine, kar očitno se ponašali z ljudstvu naj- pogubnejšimi načeli? Kakšna je potem vzgoja? »Učiteljski tovariš« je nazval prof. Kržiča »puhoglavega fanatika.« Modrijani prepisatelji pri tem listu že vedo, zakaj. A kaj naj re- čemo socijalnemu demokratu učitelju mi?

Gorenjske novice. Hišo pokojnega notarja Viktorja Globočnika v Kranju na glavnem trgu je kupila gospa Marija Pollak. — V Kranjski gori snujejo veteransko dru- šтво. — V kranjskem šolskem okraju je raz- pisanih troje učiteljskih mest in sicer v Tr- žiču, Olševku in Žabnici.

Petak — petaća — petka. »Slo- venec« št. 145 je dal prostor nekemu na- svetu, naj bi se denar za pet kron imenoval »petaća«. Okus je sicer raznovrsten, pa menda bi beseda bila bolj blaga ali mila v podobi izraza »petka«. Tako okoli Ljuto- mera, kakor se nam piše, dozdaj imenujejo denar za pet goldinarjev. Izraz »petka« bi menda lahko ostal, in bi ne bilo treba še le delati besede »petaća«. Naš dopisnik pri- stavlja: Za »Heller« bi jaz najraje imel »he- lar«, to od tistega časa, ko sem v nekem časniku bral, da je denar dobil ime po imenu mesta »Hella«, kjer so začeli kovati tako dro- ben denar. Beseda »Hella« pa je »kozmo- poli« čina. Za »besedičarje« ni treba razlagati, da bi »Hella« bilo nekako to, kar »Hall«, Hallein, Salz, Salg, naša »sol«, »Slatina«, »Slatečje«, torej »helar« je nemški, ravno tako, kakor latinski ali slovenski ali grški.

Eppur si muove! Na praznik sv. Petra in Pavla je priredilo društvo »Katholischer Volksschutz« velik shod v Gradcu, na ka- terem sta poročala o društvenem delovanju in ciljih državni poslanec Schoiswohl in učitelj Arbeiter. Udeležba na shodu je bila ogromna, zlasti obrtnikov in delavcev se je kar trlo. Shod je bil zanimiv zlasti radi tega, ker je pokazal, da dobiva tudi v Gradcu katoliška in avstrijska misel čim dalje širših in trdnjših tal. Veliko presenečenje in nav- dušenje je vzbudil baron Oer z novico, da nameravajo katoliško misleči krogi slovesno praznovati 70letnico vladarjevo v skoraj že prusaškem Gradcu, da je namestnik Clary sam že prevzel pokroviteljstvo te velike slo- vesnosti ter da bo pri veselici sodelovala tudi vojaška godba, ona vojaška godba, ka- teri so nemški nacionalci in demokratje za- grozili, da ne bo nikdar več nastopila v javnosti. — Ta shod nas je prepričal, da se je začelo v Gradcu obračati na boljše. Do- slej je bilo vse nastopanje proti nemškim nacionalcem in socialistom brezuspešno, ker so vodili vso opozicijo boječi možje, ki se niso nikdar upali s točnim in jasnim pro- gramom pred svet. Odkar pa so se gibanju pridružili nesebični in nevstrašni možje, ki so zapisali na svojo zastavo odločno kato- liška načela, dobiva gibanje med prebivai- stvom čim dalje več simpatij. — 18. avgust bo znamenit dan za Gradec, ki pokaže, ko- liko premore še in že katoliška in patriotiska misel v Gradcu.

O povodnji na Štajerskem se nam piše, da je ravno ob tej grozni nesreči po- kazala nemška gospoda v Gradcu, kako skrbi za spodnještajerske kraje. Po nemških kra- jih imajo skoro vsak potočec uravnan, za slovenske kraje se pa nič ne poskrbi. Do- lina od Sv. Ane do Nove cerkve je bila dve uri daleč podobna jezeru. Veliko škode so napravile tudi Pesnica, Sotla in Ščavnica. Tudi Drava in Mura ste izstopili. V Celju je povodenj odnesla pri gostilni »Engelwirt« voz perila v vrednosti 300 gld. Nekatere kopalšnice, kakor Pallosovo in dijaško, od-

neslo je kar cele po vodi. Po župnijah Creš- njice in Dramlje je pobila toča, kakor tudi po jednom delu špitalske in ponkvske župnije. Nekateri vinogradi so čisto goli.

Gledališko vprašanje v Gradcu neprestano vznemirja davkoplačevalce. Mestni zastop je dal zgraditi novo gledališče, ki je stalo ogromne svote že v proračunu, a pro- račun je bilo treba znatno prekoračiti, ako je hotel zgradbo dovršiti. Direktor Purschian je imel v letošnji sezoni 73.000 K zgube ter prosi, naj občinski zastop pomaga to zgubo pokriti, češ ker je mestni zastop de- loma sam zakrivil zgubo. Davkoplačevalci se bodo kmalu naveličali »uzornega« gos- podarstva nemško-nacionalnih mestnih očetov.

Strašna elementarna nesreča se je pripetila v vasi Dolenje v fari Jelšanski vo- loskega okraja. Vihar je izruval več sto let stara debela, trinajst gospodarskih poslopij leži v razvalinah, vsa sadna drevesa so po vrtovih izruvana in polomljena. V kolikor se je dala škoda površno oceniti, znaša nad 300.000 kron.

Lep kip sv. Frančiška v naravni veli- kosti je izdelal kamniški kipar Tončič za obcestno kapelico v Mengšu. Delo je v res- nici mojstersko in kaže, da g. Tončič v svoji stroki še vedno napreduje.

Jubilejno romanje v Lurd priredi posebni odbor na Dunaju. Odhod je določen na 20. avgusta z Dunaja. Potovanje bo tra- jalo 14 dni, štiri dni in štiri noči ostanejo romarji v Lurdu. Cene za vožnjo in osem- dnevno hrano so določene naslednje: za I. razred 480, II. razred 360 in III. razred 230 kron. Oglasi se vsprejemajo do 20. julija. Natančnejša pojasnila daje g. Jan. Ev. Wolf. kaplan v Schwechatu pri Dunaju.

Ljudska opekarna v Biljah je imela preteklo leto 73.963 gld. 55 kr. prometa. Čistega dobička je 723 gld. 78 1/2 kr. Domači delavci so izdelali nad 2 milijona opeke ter zaslužili okoli 12 tisoč gld. Zadruga oskr- buje opeko tudi pri velikanski zgradbi no- vega c. kr. okrajnega sodišča v Gorici.

Nesreče. Treščilo je 23. m. m. zjutraj ob 4. uri v kozolec posestnika Mat. Brence v Krnicah. Škodo cenijo na 600 kron. — Ogenj je uničil 20. junija posestniku Janezu Tanceku na Igu hišo in gospodarsko po- slopje, sosedu Likovcu pa hlev. Škode je do 5000 kron. Zažgali so otroci. — Utonil je 24. m. mes. šestletni sin Marije Gregorič v Malih Dolah, ko se je kopal, grede skozi gozd k stari materi, v nekem jarku. Našli so ga še le čez štiri dni, ker ga mati ni po- grešala.

Zabave v Ljubljani. Predčerašnja ve- selica pevskega društva »Ljubljana« je prav dobro uspela. Mnogobrojno občinstvo je bilo zelo zadovoljno s pevskim zborom, ki je močan okoli 40 pevcev vztrajno nastopal. Sosebno lepo se je pela pesem »Kdo je mar« in sta se zelo odlikovala solista go- spoda Polašek in Kranjec. — Tudi veselica pri »Novem svetu«, katero je priredilo »Zi- darsko in tesarsko društvo«, je imela naj- boljši uspeh. — Ljubljanski veteranci pri- rede dne 15. t. m. veselico na Koslerjevem vrtu, ljubljanski tiskarski uslužbenci pa pri- rede v nedeljo dne 15. t. mes. izlet na Vrhniko.

Tatico črešenj ustrelil. Marija Kme- tec, kočarica iz Velikega Okiča na Štajer- skem, je začutila silno željo po češnjah svo- jega sosedu. Sosed jo je dobil na drevesu in ker takega srečanja ni imel ž njo prvi pot, ustrelil je na ljubiteljico črešenj. Kme- tec je padla v očesi zadeta z drevesa in bode skoro gotovo zgubila vid na očesih.

Zblaznel je slikar g. Anton Bra- daška ml. Mladi mož je vzbujal mnogo nade s svojo izredno nadarjenostjo.

Tele z dvema glavama je povrgla krava posestniku Antonu Križancu v Žminju. Vratova se teletu zjedinjata v prsih.

Razpuščena dijaška društva. Na- mestništvo je razpustilo vsa nemško-naci- onalna društva v Inomestu zaradi demon- stracij povodom prepovedi društvenih zna- kov ob promociji in zaradi resolucije, v ka- teri dijaki ugovarjajo imenovanju profesorja Bernheimerja, ki je židovskega rodu.

Mestna posredovalnica za delo in službe. Od 23. do 29. junija je dela iskalo 7 moških delavcev in 36 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 9 moškim delavcem in 35 ženskim delavkam. 101 delavcem se

je nakazalo 60 odprtih mest in v 35 slu- čajih se je delo vsprejelo in sicer pri 4 moških in 31 ženskih delavkah. Od 4. janu- arija do 29. junija je došlo 1720 prošenj za delo in 1486 deloponudeb. 2607 delavcem je bilo 1648 odprtih mest nakazanih in v 968 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj: 1 krojač, 1 ključavničar, 1 tr- govski hlapec, 1 hišni hlapec, 14 konjskih hlapcev, 2 vrtna delavca, 2 hlapca za kmet- ska dela, 1 gostilna v najem, 1 natakarica na račun, 2 gostilniški kuharici, 2 kuharici k orožnikom, 7 navadnih kuharic, 1 sobarica, 9 deklic za vsako delo, 15 deklic k otrokom, 2 kuhinjski deklici, 8 deklet za kmetaska dela. Vajenci za trgovine in obrte.

Učni uspeh na goriški gimnaziji. Odličnjakov je bilo letos na goriški gimna- ziji 36, prvi red jih je dobilo 296, drugi red 55, tretji 17, preskušnjo bode delalo 16 di- jakov. Letno poročilo prinaša spis »Ist die Schrift Agesilaos« ein Werk Xenophons? Na gimnaziji je podučevalo 22 profesorjev, 5 učnih močij je bilo z drugih zavodov.

Meteorologični mesečni pregled. Minoli mesec rožnik je bil srednje topel in precej moker. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sed- mih zjutraj 14.6 stopinj, ob dveh popoldne 22.1 stopinj, ob devetih zvečer 17.1 stop., tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 17.9 stopinj, za 0.1 stop. nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dajo 734.7 mm kot srednji zračni tlak tega me- seca, za 1.3 mm pod normalom. — Dežev- nih dni bilo je 14, padavina znaša vsega skupaj 224.9 mm.

Stavka v Baumgartnerjevi »ru- deči« tovarni na Fužinah. Danes zju- traj so ustavili delo delavci te tovarne, 60 po številu, ker delodajalec ni hotel ustreči njihovim zahtevam glede zboljšanja plače.

Ruska sinoda proti brezboštvo v literaturi. »Kat. Kirchenzeitung« objavlja v št. 50. ukaz Njega Veličanstva ruskega carja kot predsednika sv. sinode, v katerem je konstatovano, da se pisatelj grof Lev Tolstoj v raznih svojih spisih kaže so- vražnika pravoslavne cerkve, da taji sv. Tro- jico, da imenuje drugo božjo osebo navad- nega človeka, da kvari evangelij, da imenuje sv. cerkev človeško napravo, da zameta cer- kveno hierarhijo, da se norčuje iz sv. za- kramentov in cerkvenih obredov. — Na podlagi teh dejstev se opozarjajo vsi cer- kveni dostojanstveniki, da se za grofom Levom Tolstojem, če umrje ne- spokorjen, ne sme opraviti za- dušno opravilo — Torej tudi pravo- slavje ne pusti rogati se temu, kar je njemu svetega. Naj si to zapomnijo razni mazači, ki po naših listih delajo s katoliško vero tako, kakor Tolstoj s pravoslavno!

Fonograf — agitator. Demokrati v Zedinjenih državah uporabljajo fonograf za agitacijo proti Mac Kinleyu. Na tisoče fonografov so razposlali po deželi, ki govore imenitnejših politikov govore hvalijo demo- kraški in grajajo Kinleyev program, osobito pa zlato veljavo.

Društva.

(Št. Jakobsko-trnovska ženska podružnica svetega Cirila in Me- toda) vabi najvljudneje vse častite ude kakor tudi vse častilce sv. Cirila in Metoda k sveti maši, katera se bode brala na čast blago- vestnikoma v soboto 7. t. m. ob osmi uri zjutraj v trnovski cerkvi.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 6. do 30. junija poslali prispevkov p. n. gospoda in društva: Ženska podružnica v Črnomlju 50 K, dež. nadinž. K. v Zagorju pri »Medvedu« 6 K, J. Resman v Tržiču zbirki 6 K 40 h, učiteljstvo ljudskih šol v Kranju in na Primorskem ob smrti dekana Mežnarca 12 K 50 h, vesela družba v Ran- cingerjevi gostilni v Trbovljah 2 K 10 h, žup. Iv. Sakser v Hotedršici 4 K, v trnov- skega župnišča nabiralnik je smrti dekana Mežnarca 12 K 50 h, podružnica v Sem- pasu 37 K 50 h, podružnica za Velikovec in okolico 64 K 24 h, Jos. Novak v Ra- dečah 10 K, upravnisti »Slov. Naroda« 302 K 99 h, med katerimi je tudi dohodek šišenske veselice v znesku 200 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Zveza mlekarских zadrug.) Vsed povabila c. kr. kmetijske družbe so se sešli 29. junija v Dol. Logatcu zastopniki vseh 12 notranjskih mlekarских zadrug, da se po-

svetujejo o skupnem postopanju. Uvaževajoč vse razmere, zlasti pa dejstvo, da imajo južno - avstrijski mlečni pridelki in izdelki svoja tržišča v primorskih naših mestih, čez katere gre tudi eksport, se je ukrenilo ustanoviti zvezo za vse kranjske mlekarne zadruge, ter povabiti k sodelovanju tudi primorske zadruge, vsled česar naj se zveza imenuje »Zveza kranjsko - primorskih mlekarstev zadruge«. V svrhu izvršitve tega ukrepa se je volil pripravljalni odbor sestojajoč iz odbora mlekarstev zadruge v Dolenjem Logatcu in iz predsednikov mlekarstev zadruge v Cirknici in Planini.

(Izlet Tržaškega »Sokola« v Sežano) minule nedelje, razvil se je v lepo narodno slavnost. Korporativno bila sta zastopana razun »Tržaškega Sokola« tudi Goriški in Postojnski Sokol, izmed pevskih društev pa »Slovansko pevsko društvo« iz Trsta, Hajdrih iz Opčine, s svojo krasno zastavo, »Zvon« iz Opčine, Adruja iz Barčevlj, in drugih več po deputacijah. S popoldanskim vlakom došli izletniki podali so se po sprejemu na kolodvoru, spremljani po Postojnski godbi na vrt restavracije pri »Kroni«, kjer se je takoj pričelo živahno gibanje pevskih društev in »Sokolov«. Mnogobrojno zbrano občinstvo je navdušeno pozdravilo nastop posameznih pevskih društev, med katerimi so se posebno odlikovala »Zvon« iz Opčin in »Slovansko pevsko društvo« iz Trsta. Največjim zanimanjem pa je občinstvo pričakovalo nastop Sokolov telovadcev. Pod vodstvom br. Berganta, učitelja telovadbe »Tržaškega Sokola« nastopilo je pri prostih vajah 36 telovadcev. Na orodju pa je nastopila 1 vrsta vajencev in 2 vrsti rednih telovadcev »Trž. Sokola« ter 1 vrsta Goriškega Sokola. Vse vaje so se izvajale z veliko točnostjo in dovršenostjo. Bilo je takorekoč tekmovanje za prvenstvo med obema društvi. Posebno so se odlikovali mej »Trž. Sokoli« bratje »Matevž«, »Miha« Šobar in Prunk. Izmed Goričanov so pa posebno glasno pohvalo želi bratje Šavp, »Lipe«, »Kopin«, »Feri«, »Bojko« ter sploh cela vrsta. Še enkrat nam je omeniti br. »Miho«, kateri je telovadil s tako vnmom, da se je pri veletoku na drugo skoro pozabil ustaviti. Po končani telovadbi nastopila so zopet razna pevstva društva in razvila se je živahna kratka zabava, ker je le prehitro prišel čas odhoda. Ob 9. uri odvedli so vlaki udeležence te lepo vspele slavnosti na vse strani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. julija (C. B.) »Wiener Zeitg« naznanja poroko nadvojvode Frana Ferdinanda v morganatičnem zakonu in podelitev njegovi soprogi dedni knežji naslov Hohenberg.

Dunaj, 3. julija. Dr. Körber je zadnji čas konferiral z odličnimi vodji mladočeskega kluba in fevdalnega veleposestva. S temi posvetovanji je baje v zvezi vest, da bode spraven odsek moravskega dež. zbora zopet zboroval v Brnu 11. in 12. t. m.

Dunaj, 3. julija. Liberalna skupina dunajskega obč. sveta si je izvolila svojim načelnikom dr. Nechanskyja.

Dunaj, 3. julija. Profesor kemije na univerzi Tübingen dr. Pechmann postane profesor na dunajski univerzi namestu umrlega prof. Liebena.

Dunaj, 2. julija. Tukajšnje češko-politično društvo je včeraj imelo shod v X. okraju. Shod je bil razpuščen in govornik dr. Živny na mestu aretovan radi razžaljenja Veličanstva. Dr. Živnyja, kateri je znan agitator za prestop dunajskih Čehov v pravoslavje, so danes oddali v dež. sodišče.

Št. 11j, 3. julija. Županom je izvoljen Fischereder. Pistor je izvolitev odklonil ter se mu izročila diploma častnega občanstva.

Praga, 3. julija. Knez nadškof praški dr. Skrbensky je po poročilu listov umrl v kopalnici Eusu. Učila se mu je kri.

Praga, 3. julija. Nadvojvodi Franu Ferdinandu in njegovi soprogi je občinstvo prirajalo navdušene ovacije, ko sta se peljala mimo Prage.

Praga, 3. julija. V Rakovicah se pripravljajo velikansk češki tabor.

Brno, 3. julija. »Lidove Noviny« poročajo, da se bode jeseni deželni zborom naznanila v primerni obliki zaprisežena izjava prestolonaslednika Frana Ferdinanda.

Rim, 3. julija. V poslanskih krogih se govori, da pride bivši ministerski predsednik Pelloux za poslanika v Berlin.

London, 3. julija. Škoda pri požaru v pristanu Hoboken znaša okolu 50 mil. kron.

London, 3. julija. (C. B.) General Buller brzojavlja iz Standertona: General Palbot-Boke se je podal s svojim oddelkom 29. m. m. proti Eamersfortu, a se je moral z izgubo umakniti 2000 mož broječim Burum. Na njegovi strani sta dva ubita in 6 ranjenih.

Kapstadt, 3. julija. Reut. urad poroča: Zunanji vojaški atašeji so došli z bojišča, le ruski atašeji bo še nadalje zasledoval dogodka. — General Clements je na potu iz Senekala v Lindley zadel ob nasprotnika; vnel se je vroč boj. Buri imajo v oblasti vse postojanke na vzhodu in severu od Senekala.

Vojska na Kitajskem.

Celo vrsto presenetljivih poročil je došlo tekom včerajšnjega dne v Evropo. Najvažnejša so naslednja: Nemški poslanik baron Ketteler, rojen leta 1853 in od 12. julija 1899 v Pekinu, je bil 18. junija v trenutku umorjen, ko je bil na potu v Tsungli-Yamen; poslaniška poslopja razun angleškega in ruskega so uporniki razdejali in zažgali. Mej temi je tudi avstro-ogersko poslaništvo. Vsi poslaniki in tuji so pribegli k angleškemu poslaniku in so sedaj obkoljeni od vseh strani od vataških čet, ki dobivajo od zunaj vedno novih močij. Pri napadu so složno delovale kitajske čete. Položaj, pravi angleški poslanik v svojem poročilu, je obupen. Prosim takoj nujne pomoči. Niti štiri dni ne morem več vztrajati. Nadaljna, dosedaj še ne uradno potrjena vest je, da je princ Tuan odstavil cesarja in cesarico-vdovo, oba odvedel na varen kraj in se sam oklical za vladarja. Ta mož, bržkone identičen s podkraljem Tuanom, je vodja vstavev in njim prijaznih vladnih čet. Toda iz poročila, ki ga je baje on poslal podkralju Ling-Kungu, se razvidi, da ima strah pred zunanjo armado. Poroča namreč: Zunanje čete so premagale vojake in bokserje pri Tientsinu in so sedaj na potu v Pekin v moči 20—40.000 mož. Prosim pomoči! Ako je res, da so zunanje čete res že dospele v glavno mesto Kitaja, potem se uporniki sicer ne bodo mogli več dolgo ustavljati, toda pričakovati je vročih, krvavih bojev, ker so Kitajci v pretežni večini.

V Evropo je došlo sedaj več poročil o dogodkih Seymourove ekspedicije. Najprej so prejeli poročilo v Londonu od Seymoura samega. V Pekin, pravi, ni mogel priti po železnici in moral se je vrniti v Tientsin. Dne 13. junija je odbil dva napada bokserjev, pri katerih pa baje ni imel nikakih izgub. Drugi dan se je vnel boj pri Lanofangu. Bokserji so napadli naš vlak, a so Evropejci odbili napad. Bokserji imajo 100 ubitih nasprotno je pa padlo pet Italijanov. Pri Amtingu je pa bila železnica tako poškodovana, da ni bilo mogoče dalje. Pri povratku so nas 18. junija napadli bokserji in cesarske čete. V tem boju so imeli nasprotniki 400 do 500 ubitih.

Ob nasprotstva smo zadeli v vsaki vasi, bilo je še več manjših bojev. 26. smo prišli v Tientsin. Arzenal smo zažgali pred odhodom. Angleži imajo 27 ubitih 97 ranjenih, Amerikani 4 ubite in 28 ranjenih, Francozi 1 ubitega, 10 ranjenih, Nemci 12 ubitih in 62 ranjenih, Italijani 5 ubitih in 3 ranjenih, Rusi 10 ubitih in 27 ranjenih, Japonci 2 ubita, 3 ranjene, Avstrijci pa 1 ubitega: pomorščak Josip Deste, jeden je ranjen in jeden bolan. — Pozneje so došla poročila tudi v druga glavna mesta, ki se pa vsa vjemajo s prvim poročilom. Vsi pravijo, da po železnici niso mogli v Pekin. Ako je Seymour računal na železnico, je res vreden bratec generalov v Južni Afriki.

Dunaj, 3. julija. Z ladije »Zenta« došla brzojavka javlja mej drugim, da kitajski vojski nameravajo napad na Tientsin. Armada broji 30.000 mož. Ob jednom imajo nalog zabraniti dohod vojnih ladij.

Berolin, 3. julija. Iz Taku se poroča 30. m. m.: Francosko, nemško in angleško poslaništvo so Kitajci 25. t. m. zasedli. Kitajski del v Pekinu je zažgan. V bližini mesta je 30.000 ki-

tajskih vojakov. Cesarica-vdova je ušla. Položaj je skrajno resen, ker dohajajo vedno nove kitajske čete.

Berolin, 3. julija. Za boj proti Kini se bode mobilizovalo 12.000 nemških vojakov. Sklical se bode gotovo tudi državni zbor, da dovoli izredne stroške.

Berolin, 3. julija. (C. B.) V Wilhelmshafenu je imel nemški cesar nagovor na ekspedicijo, ki je na potu v Kino. Umor poslanika je nečuveno, grozovito zločinstvo, ki zahteva odločne kazni. »Ne mirujte, dokler ne veje nemška zastava poleg ostalih raz zidov Pekina in ne bote vi narekovali Kitajcem miru.« — Načelnik nemškega brodovja zahteva, da se odpošlje nova divizija.

Berolin, 3. julija. Wolffov urad poroča iz Londona 1. t. m.: Konzuli v Tientsinu so soglasno nasvetovali vladam, naj v svrhu rešitve tujcev v Pekinu zagroze kitajski vladi, da bodo porušeni vsi grobovi cesarske rodbine v slučaju, da bi bili umorjeni poslaniki in tuji v Pekinu. To sredstvo bi gotovo pomagalo. Angleška vlada se ne strinja s tem nasvetom.

London, 3. julija. Mednarodne čete so došle v Pekin, ko so premagale združene kitajske vojske in bokserje. Kineška artilerija je bila številnejša, a je slabo delovala. Kitajcem je ugrabljenih v Či-Fu 50 maksimovih topov.

Pariz, 2. julija. »Aurora« pravi, da bode vest o usmrtni nemškega poslaničnika v Pekinu vzbudila po vsej Evropi mogočen odmev. Neizogibni nasledki so: Vojska, odstranitev kitajske cesarice in razdelitev Kitajske.

Pariz, 2. julija. Zbornica je dovolila kredit za zgradbo šestih oklopnih vojnih ladij in petih oklopnih križark ter 118 mil. frankov za nove torpede in podmorske čolne.

London, 2. julija. V Kini vlada popolna anarhija.

London, 2. julija. V Kino se je v soboto odpeljalo nadaljnih 400 pomorščakov, 121 topničarjev in 389 mož infanterije.

London, 2. julija. Iz Shanghaija poročajo: O usodi evropskih poslanikov v Pekinu ni še nikake gotovosti. Znano je dosedaj samo, da jih še ni v Tientsin. Bržkone so ostali še v Pekinu.

London, 3. julija. Tu se zelo boje za usodo poslaništva v Pekinu, vendar je upati, da dobe skoro pomoč. Kineške čete prodirajo proti Tientsinu in Taku. Poslaniki imajo za brambo samo 430 mož.

Washington, 3. julija. (C. B.) General Kempff brzojavlja: Po poročilih iz Pekina so poslaništva oblegana, živčje Evropejcem skoro do cela pošel, položaj obupen, nasilna smrt nemškega poslaničnika se potrjuje. Ameriško, italijansko in nizozemsko poslaništvo so bokserji zažgali. V Tientsinu se bije vroč boj.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prev. I. B.—Č.

(Dalje.)

»Dà, dà, popeljemo te k Ferreru«, odgovori uradnik. V drugih okoliščinah bi se na tako zahtevo od srca smejal. A tedaj ni bilo časa. Ko je prišel, videl je že po ulicah živahno gibanje; ni pa mogel uganiti, ali so to ostanki ne še poleglega se upora ali začetki novega. Ljudje vro skupaj, družijo se v gruče in kópice. Tudi tedaj je v sobi skrivaj vlekel na ušesa in čul, kako šunder postaja vedno večji. Rad bi se požuril. Rad bi vjetnika odpeljal tiho in mirno; ako bi bilo treba rabiti silo proti njemu, ni si bil v svesti, da bi ne imel na ulici opraviti s tremi mesto z jednim. Zato namigne biričema, naj potrpita in ne razdražita mladeniča. Sam ga skuša potolažiti s prijaznimi besedami.

Mej tem, ko se Renzo počasi oblači, pokliče si v spomin vse dogodke prejšnjega dne in hitro ugane, da so vsega krive naredbe, ime in priimek. A kakó je vendar ta preklicani človek izvedel njegovo ime? Kaj

se je vendar godilo po noči, da pridejo biriči kar meni nič tebi nič in pograbijo poštenega človeka, ki je prejšnji dan imel takó važno besedo? Ali ljudje niso nič spali? Tudi Renzo je namreč čul z ulice vedno večji hrup. Ko pogleda uradnika, zapazi na njegovem obrazu tajno omahljivost, katero skuša zaman prikriti. Da si razjasni položaj, da biriče nekoliko pomudi in zavleče njih posel, poskusi še zadnjo zvijačo in reče: »Jaz dobro vem, kaj je tega krivo. Le ime in priimek. Včeraj zvečer sem bil res precej dobre volje. Ti krčmarji imajo goljufiga vina; saj veste, da iz pijanca vino govori. Če se ne gre za drugo stvar, rad dam sedaj zadoščenje. In vi že veste moje ime. Kdo vam je vendar povedal?«

»Dobro, mladi mož, dobro!« odgovori uradnik prijazno. »Vidim, da ste pametni. Verujte meni, ki sem tega vajen, da ste vi premeteni kakor malokdo. Takó se bodele najpreje izrezali. Če bodele tako voljni, opravite z dvema besedama in vas izpustimo. A jaz imam vezane roke in vas ne smem tu pustiti, četudi bi hotel. Torej brzo se oblecite in idite brez strahu z nami, da poveste, kdo ste. Potem bodem pa jaz govoril . . . Le meni vse prepustite . . . Torej le požurite se!«

»Ah! Vi ne morete! Že vem,« reče Renzo. Oblači se naprej, in biriča mu hočeta pomagati, a Renzo jima z rokama namiguje, da ni treba.

»Ali gremo čez stolni trg?« vpraša nató uradnika.

»Kjer hočete! Po najkrajšem potu, da bodele preje prosti«, odgovori mu uradnik in se jezi, da je moral opustiti to kočljivo vprašanje, o katerem bi se dalo toliko ugihati. »Smolo imam!« misli si. — Glej! Pride mi v pest človek, ki bi plesal, kakor bi mu žvižgal. Če bi bilo še količkaj časa, lahko bi izlekel iz njega kar extra formam kakor iz svojega tovariša, kar bi kdo hotel. Peljal bi ga lahko brez vrvice v ječo, da bi tega niti ne opazil. In tak človek mi pride v pest baš sedaj o takó opasnem času. Hej! Ne morem drugače. Vse to premišljuje uradnik, vleče na ušesa in nagne glavo nazaj. »Ni pripomočka. Ta dan bo še hujši kot včerajšnji.« — To misel mu vdahne nenavadni hrup, ki se čuje z ulice. Ne more se vzdržati, da bi ne pogledal skozi okno. Na ulici opazi gručo meščanov, ki se povelju vojaške straže, naj se raztresejo, izprva razdraženo ustavljajo, potem pa se mrmrajoč oddaljijo. Uradniku se zdi slabo znamenje, da so vojaki tako izredno prijazni. Nato zapre okno, stoji nekoliko časa neodločno, ali naj dovrši svoje početje ali pa naj pusti mladeniča v rokah biričev, sam pa teče k glavarju in mu pové, kaj se je zgodilo. Toda, — misli si takoj — reklo se mi bode, da sem strahopetec, šleva, da moram povelje izvršiti. Smo že v sredi vrtinca, sedaj moramo plesati. Preklicana naglica! Vrag vzemi tako rokodetstvo!

Renzo vstane, oba biriča stojita ob njem. Uradnik jima namigne, naj ne ravnata grdo z njim in reče: »Le lepó, mladenič, le požuri se za nami!«

Renzo čuje, vidi in premišljuje. Bil je že popolnoma oblečen razven jopiča, kate-rega drži z jedno roko, z drugo pa brska po žepih. »Oho!« reče in gleda pomembno uradnika; »tu notri je bil denar in pismo, gospodine!«

»To vam vse vrnemo«, odgovori uradnik, »če svojo dolžnost opravite. Idimo brzo!«

»Ne, ne, ne«, pravi Renzo in maje z glavo. »To mi ni všeč. Jaz hočem svoje stvari. Zagovarjal se bodem radi svojega početja, zahtevam pa svoje reči.«

»Jaz vam hočem pokazati, da vam zaupam. Tu imate. Brzo sedaj!« reče uradnik, potegne iz nedrij in izroči vjetniku zahtevane reči.

Renzo jih dene na staro mesto in mrmra: »Pazite se! Dobri prijatelji tatov in roparjev ste, da ste se toliko od njih naučili.« Biriča se ne moreta skoro več vzdržati. Toda uradnik ju brzda z očmi in si misli: »Če ti prestopiš oni prag, poplačaš vse z obrestmi; to mora biti!«

V tem, ko Renzo oblači jopič in vzame pokrivalo, namigne uradnik prvenču biriču, da naj gre proti stopnicam. Za njim pošlje vjetnika, za tem pa drugega biriča. Nazadnje

odide tudi sam. Ko so v kuhinji reče Renzo: „Kam se je skril oni preklicani krčmar?“ Uradnik zopet namigne bircema, ki zgrabita mladeniča za roke in mu jih spodaj zvezeta z neko pripravo, ki se v hinavski in sveto-hlinski govoricu zove žabica. Pa je obstajala (ni nam všeč, da se moramo pečati z malenkostmi, ki niso vredne zgodovinske važnosti, a natančnost zahteva to od nas) ta je obstajala iz vrvice, ki je bila nekoliko širja nego zapestje. Na konceh sta visela dva majhna lesena kosa, kakor dva klina. Vr-vica je obdajala zapestje vjetnikovo. Lesena kosa je držal birci v pesti mej sredincem in prstenjakom, tako, da je samó obrnil roko ako je hotel vrvice zategniti. Na ta način ni bil samo varen njegov plen, trapil je lahko tudi onega, ki se je obotavljal. In v ta namen je imela vrstica semterja vozleje.

Renzo se ustavlja temu in kriči: „To je izdajstvo! Poštenemu človeku!“ Toda uradnik je imel za vse slučaje pripravljene dobre besede in pravi: „Potrpajte! Saj sta storila svojo dolžnost! Kaj hočete? To je vse potrebno. Tudi mi ne smemo po svoji volji ravnati z ljudmi. Če bi ne storili, kar se nam kaže, predlo bi nam še bolj kot vam. Potrpajte!“

V tem, ko govori, obrneta birci, proti katerima je bil obrnjen, lesena kosa. Renzo se pomiri kakor čil konj, ki čuti, da ima ustnice stisnjene mej zobovje, in vsklikne: „Potrpajte!“

(Dalje prib.)

Umrli so:

28. junija. Ana Vidmar, ribičeva hči, 1 dan, Ko-
lezjske ulice 10. življenske slabosti.
29. junija. Jožefa Leksander, kramarjeva hči, 16
mes., Kolodvorske ulice 24, pljučnica.
30. junija. Ivana Sibovc, poseselnica, 72 let, Gra-
daške ulice 14. ostarelost.
30. junija. Gustav Fišer, zasebnik, 80 let, Kon-
gresni trg 13. ostarelost.
1. julija. Vida Šircelj, nadsprevednikova hči, [17
mes., Resljeva cesta 23, Bronchitis.

2. julija. Marija Grošelj, stražnika hči, 7 mesecev.
Krakovski nasip 10, pljučnica. — Pavla Petrovič,
sivilja, 21 let, Gradaške ulice 8, jetika.

V bolnišnici:

27. junija. Marija Rebolj, posestnikova žena, 39
let, jetika.

28. junija. Marjana Osel, gostija, 72 let, ostare-
lost. Leopold Pirc, komij, 46 let, pyaemia.

V vojaški bolnišnici:

28. junija. Ivan Kristan, invalid, 80 let, osta-
relost.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 2. julija 1900.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za junij . . .	K.	—	do K.	—
» » jesen . . .	8:06	»	»	8:07
Rž za junij . . .	»	»	»	»
» » jesen . . .	7:21	»	»	7:22
Turšica za junij . . .	»	»	»	»
» » jul.-avgust . . .	5:80	»	»	5:81
» » sept.-okt. . .	5:95	»	»	5:96
Oves za junij . . .	»	»	»	»
» » jesen . . .	5:49	»	»	5:50

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. srednji zračni tlak 736,6 mm.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Veterevi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
2	9. zveč.	34,6	21,9	sl. jzah.	jasno	
3	7. zjut.	34,3	18,5	sl. szah.	jasno	0,0
	2. popol.	732,6	29,6	sr. jzah.	»	

Srednja temperatura nedelje 22,7°, normale: 19,2°.

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v
dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cer-
kvenega in nadarbinskega premoženja. — Z
raznimi obrazy in stvarnim kazalom. — Sestavil
Martin Poč. — Drugi, popravljene natis.

Brožiran izvod knjige stane v „Katoliški
Bukvarni“ v Ljubljani 4 krone, trdo vezan v pol-
sagrinu ali celoplastu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Cerkvenik,

z dobrimi spričali, išče službe. — Več pové uprav-
ništvo „Slovenca“. 586 3-1

Vožnje karte
in
tovorni listi
v
AMERIKO.
Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesionovana od visoke c. kr. avstrijske vlade
10
Pojasnila daje:
Red Star Linie
Dunaj, IV., Wiednergürtel 20.
ali pa 17 25-24
ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Malinčev sirup
lekarnarja Piccoli-ja
v Ljubljani
se prireja kar najskrb-
neje iz dišečih gorskih
malinovitih jagod v sre-
brnem kotlu s pomočjo
para in je torej najbolj čist izdelek nepre-
sežne kakovosti ter naj se ne zame-
njaja z malinovitim sokom, ki je v prodaji
in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi
zdravju škodljive snovi in baker.
Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizo-
vana, velja K 1-30. Razpošilja se tudi v ple-
tenih steklenicah po 10, 20 in 40 klgr. ter
se 1 kilo zaračuna s K 1-10, 100 kilogr.
= 100 kron.
Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine
pošlje se franco po vsi avstro-ogerski mon-
arhiji proti povzetju s K 5-30. 589 1

Odlikovani s c. kr. državno medaljo za ure. 28
Prva moravska tovarna za ure
Fr. Moravus, Brno, Veliki trg 8,
izdeluje in razpošilja 367 25-22
ure za cerkve, graščine, šole, mestne hiše
dovršeno izdelane, proti dolgemu jamstvu. — Ceniki brezplačno.

Prostovoljna prodaja premičnin!

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani, oddelek I. z dné 26. junija 1900,
opr. štev. A 422/00 | 9, prodajale se bodo iz zapuščine **Pavline Mauser** premičnine, kakor:
sobna oprava, obleka, perilo in dragocenosti na javni dražbi

dné 5. julija t. l.

od 9. ure dopoldne naprej v hiši zapustnice, Dijaške ulice št. 7.

V Ljubljani, dné 27. junija 1900.

576 1-1

Ivan Gogola,

c. kr. notar, kot sodni komisar.

Ljudska posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani.

Račun bilance

dné 31. decembra 1899.

D e b e t					K r e d i t				
	gld.	kr.	K	h		gld.	kr.	K	h
Račun posojila	1.016.796	99½	2.033.593	99	Račun glavnih deležev	2.000	—	4.000	—
» tekočih posojil	715.739	34	1.431.478	68	» opravljenih deležev	1.820	—	3.640	—
» tekoči naloženega denarja	293.388	—	586.776	—	» hranilnih vlog:				
» menije	30.298	18	60.596	32	Stanje	gld. 2.243.072-32, K 4.486.144-64			
» efektov	176.913	40	353.826	80	Kapitalizovane obresti	» 78.199-58, » 156.399 16	2.321.271	90	4.642.543 80
» nepremične	93.291	45	186.582	90	» tekoči	6.955	13	13.910	26
» pro diver i	727	62	1.455	24	» posojilnih obresti	5.974	40	11.948	80
» inventarja	3.254	—	6.508	—	» obresti tekočih posojil	983	64	1.967	28
» posojilnih obresti	7.290	54	14.581	08	» meničnih obresti	309	96	619	92
» obresti tekočih posojil	390	16	780	32	» dividend	30	—	60	—
» efektivnih obresti	3.243	61	6.487	22	» rezervnega zaklada	gld. 1249-15 K 2498-30			
» blagajne	13.554	81	27.109	62	» razpoložnega zaklada	» 4651-71½, » 9303-43			
					» posebne rezerve za zgube	» 4623-68½, » 9247-37	10.524	55	21.049 10
					» zgube in dobička	5.018	52½	10.037	05
	2.354.888	10½	4.709.776	21					
						2.354.888	10½	4.709.776	21

V Ljubljani, dné 20 junija 1900.

Za načelstvo:

Dr. Ivan Šusteršič l. r., načelnik.

Karol Kauschegg l. r. **Josip Šiška** l. r. **Anton Belec** l. r. **Dr. Andrej Karlin** l. r. **Gregor Slibar** l. r. **Josip Jarc** l. r. **Matija Kolar** l. r. **Dr. Viljem Schweitzer** l. r. **Dr. Aleš Ušeničnik** l. r. **František Birk** l. r. **Ivan Kregar** l. r.

Za nadzorstvo:

Alfonz Levičnik l. r. **Dr. Josip Debevec** l. r. **Rok Merčun** l. r. **Alojzij Stroj** l. r. **Ivan Dogan** l. r.

566 3-3

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
984 79 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijskih 20.000.000 K.

Reservni zaklad nad 7.500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dné 2. julija.	20 mark	23:70	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106:50	Salmove srečke, 40 gld.	175:25
Skupni državni dolg v notah	97:50		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94:20	St. Genois srečke, 40 gld.	183:—
Avstrijski državni dolg v srebru	97:30		Prijoritete obveznice državne železnice	409:—	Waldsteinove srečke, 20 gld.	178:—
Avstrijska zlata renta 4%	115:95		» » južne železnice 3%	319:50	Ljubljanske srečke	47:50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97:40		» » južne železnice 5%	119:25	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	280:—
Ogerska zlata renta 4%	115:75		» » dolenskih železnice 4%	99:50	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6100:—
Ogerska krona renta 4%, 200	91:20		Kreditne srečke, 100 gld.	—	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	791:—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1744:—		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	118:50
Kreditne delnice, 160 gld.	689:—		Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20:—	Splošna avstrijska stavbinska družba	160:—
London vista	242:25		Ogerskega	5	Montanska družba avstr. plan.	472:50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118:55		Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12:50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	415:—
			Rudolfove srečke, 10 gld.	63:50	Papirnih rubljev 100	255:25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri šrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trebanje.
Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svetni za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.